

عنوان مقاله:

تاریخ نگاری عقلانیت نقاد: موردکاوی نهاد های علمی و فرهنگی دوره تیموری

محل انتشار:

فصلنامه راهبرد فرهنگ، دوره 13، شماره 51 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

فاطمه السادات فیروزی - دانشجوی دکتری تاریخ علم دوره اسلامی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

عبدالرسول عمادی - رئیس مرکز سنجش آموزش کشور

علیرضا منصوری - دانشیار فلسفه علم و فناوری، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

خلاصه مقاله:

در رویکرد عقلانیت نقاد، نهاد های علمی به مثابه فناوری های اجتماعی در نظر گرفته می شوند. عقلانیت نقاد ظرفیت های مناسبی برای تحلیل نهاد ها و بررسی ابعاد اجتماعی آنها و منطبق تحول آنها در اختیار ما قرار می دهد. تاریخ نگاری عقلانیت نقاد نیز مستلزم بررسی مسائل تاریخی از طریق شناخت «موقعیت مسائل» است. در مقاله حاضر با عنایت به آموزه های عقلانیت نقاد درخصوص فناوری ها و همچنین در پرتو ملاحظات تاریخ نگارانه این رویکرد، به بررسی وضعیت نهاد های علمی و فرهنگی دوره تیموری می پردازیم. گزارش های تاریخی نشان دهنده حمایت تیموریان از نهاد های علمی و فرهنگی در دوره مذکور است. آموزه های عقلانیت نقاد درخصوص فناوری های اجتماعی (یعنی نهادها) و ملاحظات تاریخ نگارانه این رویکرد، ما را به سمت این فرضیه هدایت می کند که حمایت از علم و فرهنگ در این دوره با توجه به شرایط سیاسی و مذهبی و خصوصا صف بندی های فرقه ای قابل فهم است و صرفا نتیجه علاقه شخصی حاکمان به علم و فرهنگ نیست.

کلمات کلیدی:

عقلانیت نقاد، جامعه شناسی علم، فلسفه تکنولوژی، تیموریان، نهاد های علمی و فرهنگی، خانقاه، نقشبندیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1451460>

